

UDEAREALER GIVER BEDRE VELFÆRD

Udearealer giver bedre velfærd

Alle danske økokyllinger er af langsomt voksende racer. Ifølge økologireglerne må en økologisk kylling ikke vokse mere end 38 g per dag, modsat de øvrige produktionsformer, hvor der ingen begrænsninger findes. Den langsomme vækst gør, at kyllingernes kroppe bedre kan følge med, hvilket betyder meget for kyllingernes velfærd.

Den langsomme vækst gør også, at økologiske kyllingerne er mere aktive: De går og løber ud i udearealerne og udfører deres naturlige adfærd. Når kyllinger indtager planter i udearealerne og får motion i udearealerne, træner de deres muskler – det kan du måske mærke og smage, når du sætter tænderne i et økologisk kyllingelår?

Udearealer – vigtige for kyllingers velfærd?

I regnskoven, hvor kyllingerne holder til i naturen, er kyllinger aktive i de kølige timer fra daggry til solen begynder at varme. Herefter søger de skygge og hviler sig i middagsvarmen. Når temperaturen falder hen på aftenen bliver kyllingerne igen aktive frem til mørket falder på.

I de aktive perioder går kyllingerne i naturen ud og undersøger miljøet for at finde føde. Samme aktiviteter og adfærd ses hos danske slagtekyllinger. I de aktive timer går de ud i udearealerne, hvor de skraber og hakker i jorden for at finde føde. I danske kyllingegårde finder kyllingerne, ligesom i regnskoven, insekter, orme, bær, urter og planteskud, som de spiser med stor lyst.

Kyllingernes brug af udearealet giver dem en bedre sundhed og velfærd på grund af

den motion, de får, når de søger efter føde i udearealerne. Udearealet bliver også benyttet af kyllingerne til at udføre deres naturlige støvbadningsadfærd, hvor kyllingerne basker sand ind i fjerdragten. Støvet og sandet hjælper faktisk kyllingerne med at rense og opretholde en sund fjerdragt uden utøj, der beskytter kyllingerne imod skrammer, regn, kulde. Udearealer er altså vigtige for kyllingernes naturlige adfærd, sundhed og velfærd.

Kyllingehusene benytter kyllingerne som deres hvilested i de inaktive perioder om natten og midt på dagen. Her kan de finde læ og tryghed, ligesom de finder læ, ly og tryghed under trækroner eller buske i naturen. I de inaktive timer pudser kyllingerne deres fjerdragt og hviler sig, så de er klar til at være aktive i de køligere dagtimer.

Kyllinger og det kræsne udeliv

Kyllinger er unger, som føler en naturlig nervøsitet overfor den store verden, hvor rovdyr lurar. Derfor har følelsen af tryghed stor betydning for, om kyllingerne benytter deres udearealer. Da slagtekyllinger ikke ved, at de går i udearealer, der er sikret imod rovdyr, er det vigtigt, at udearealet indrettes, så kyllingerne føler sig trygge. For at udearealet opleves som trygt af kyllingerne, skal der derfor være skjul og gemmesteder, hvor kyllingerne kan føle sig i sikkerhed overfor rovdyr, imens de aktivt undersøger miljøet eller vælger at hvile. Flyverskjul under trækroner er her vigtige, da kyllingerne så kan komme i skjul for rovfugle, såsom ørne der i naturen jager kyllinger.

Kyllinger er som vi danskere er flest – kræsne når det kommer til vejret! Kun få ændringer er afgørende for, om en sommerdag er god

eller dårlig. Kyllinger kan godt lide varmt vejr, meeeeee kyllinger kan ikke lide sol. Den perfekte udedag for en kylling er derfor en varm sommerdag med skydække og uden vind og regn.

Der er dog en naturlig forklaring på kyllingers vejr-kræsenhed: De lever nemlig i regnskoven, hvor udsving i vejret er store og kommer hurtigt. I regnskoven kan vind og regndråber være et varsel om monsunregn - og når monsunregnen starter er det med at finde ly. I naturen foretrækker fjerkræ at søge ly i samme træ eller busk, så når der er tegn på regn, er det med at komme hurtigt hjem til sit ly. Ligeledes er solens stråler meget varmere på ækvator, hvor kyllingerne bor. Derfor søger kyllingerne skygge, når de udsættes for solstråler. Økologiske kyllinger benytter træer, buske og kyllingehuset som ly, når vejret ikke er, som de ønsker.

Det gode udeareal

Junglehønen findes i naturen i skovområder med spredte store og små træer, der giver skjul for rovdyr. Populære er også små frugttræer, som de kan spise frugten fra og bambus, som de kan gemme sig i. Underskoven skal gerne være dækket af urter og græs, men med åbne områder, som kyllingerne let kan bevæge sig rundt i.

Beplantningen er ligesom i naturen afgørende for kyllingerne. Derfor er der også regler for, hvor mange træer og buske samt græs og urter der skal være i udearealerne til økologiske kyllinger. Specielt træer og buske bidrager til, at kyllingerne benytter udearealet mere. Først og fremmest udgør træer og buske det fornødne flyverskjul for kyllin-

Udgivet i 2019

SEGES
Økologi Innovation
Tøke Munk Schou
Jette Søholm Petersen

►► gerne, så de føler sig i sikkerhed for rovfugle, hvilket er alfa og omega for kyllingers brug af udearealer. Større og ældre træer giver skjul, som dækker et større areal, hvilket yderligere øger kyllingers brug af udearealet. Også tæt beplantning, hvor kyllingerne kan skjule sig, betyder, at kyllingerne tør bevæge sig længere ud i udearealet.

På solskinsdage opholder kyllinger sig i skyggen. Skygge fra træer og buske i udearealerne hjælper derfor med til, at et større antal kyllinger opholder sig ude i udearealet midt på dagen, i stedet for at søge skygge inde i kyllingehuset. Ligeledes kan både træer og buske give læ og ly for vind og regn, hvilket igen bevirker, at flere kyllinger bliver i udearealet, i stedet for at søge dækning i kyllingehuset. Når kyllinger føler sig i sikkerhed for rovdyr og vejr for vind, er de klar til at udføre deres aktive

Spisekvalitet

Den aktive adfærd i kombination med indtaget af plantemateriale påvirker økologiske kyllingers spisekvalitet positivt. Økologisk kyllingekød og skind er ofte mere gulligt. Dette skyldes, at planterne, som kyllingerne spiser, indeholder farvestoffet 'carotener' (Vitamin A), som også er et farvestof, der giver farve til tomater og gulerødder. Kyll-

adfærd og udforske udearealet. Under træer, imellem buske og i lysninger udfører kyllingerne velfærdspositiv adfærd. De hakker og skraber i jorden og vegetationen, hvor de finder fødeemner.

I udearealerne indtager de med stor appetit græs, blade, urter og bær, ligesom insekter og orme fanges i det fri. Store træer har også den positive effekt, at kyllingerne går længere ud i udearealet for at finde og indtage større mængder. Når kyllingerne spredes ud i udearealet har det den fordel, at deres afgræsning og afføring spredes ud over et stort areal, i stedet for at være samlet på et lille område af udearealet. I tørre områder i udearealet foretrækker kyllingerne desuden at udføre støvbadning for at rense og opretholde en sund fjerdragt.

lingers brug af udearealer påvirker kødets spisekvaliteter: smag, struktur, mørhed, saftighed og svind under tilberedning. Kyllinger, der benytter udearealet, har også en lavere fedtprocent og en lavere andel mættet fedt. Udearealet er altså godt for både kyllingers og forbrugeres sundhed.

STØTTET AF

Fonden for økologisk landbrug

